

178 - عَنْ أَبِي عَمْرٍو جَرِيرِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: كُنَّا فِي صَدْرِ النَّهَارِ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَاءَهُ قَوْمٌ غُرَاةٌ مُجْتَابِي النَّمَارِ أَوْ الْعَبَاءِ، مُتَقَلِّدِي السُّيُوفِ، عَامَتُهُمْ مِنْ مُضَرَ، بَلَّ كُلُّهُمْ مِنْ مُضَرَ، فَتَمَعَّرَ وَجْهَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ؛ لِمَا رَأَى مِنْهُمْ مِنَ الْفَاقَةِ؛ فَدَخَلَ ثُمَّ خَرَجَ، فَأَمَرَ بِأَلَا فَاذَّنَ وَأَقَامَ، فَصَلَّى ثُمَّ حَطَبَ، فَقَالَ: { يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ } إِلَى آخِرِ آيَةِ: { إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا }، وَالآيَةُ الْآخَرَى الَّتِي فِي آخِرِ (الْحَشْرِ): { يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَتَنْتَظِرُوا نَفْسَ مَا قَدَّمْتُمْ لِغَدٍ } تَصَدَّقْ رَجُلٌ مِنْ دِينَارِهِ، مِنْ دِرْهَمِهِ، مِنْ ثَوْبِهِ، مِنْ صَاعِ بُرِّهِ، مِنْ صَاعِ تَمْرِهِ حَتَّى قَالَ: وَلَوْ بِشِقِّ تَمْرَةٍ فَجَاءَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ بِصُرَّةٍ كَادَتْ كُفَّهُ تَعَجُّزُ عَنْهَا، بَلَّ قَدْ عَجَزَتْ، ثُمَّ تَتَابَعَ النَّاسُ حَتَّى رَأَيْتُ كَوْمَيْنِ مِنْ طَعَامٍ وَثِيَابٍ، حَتَّى رَأَيْتُ وَجْهَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَتَهَلَّلُ كَأَنَّهُ مُذْهَبَةٌ؛ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً حَسَنَةً فَلَهُ أَجْرُهَا، وَأَجْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا بَعْدَهُ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أُجُورِهِمْ شَيْءٌ، وَمَنْ سَنَّ فِي الْإِسْلَامِ سُنَّةً سَيِّئَةً كَانَ عَلَيْهِ وِزْرُهَا وَوِزْرُ مَنْ عَمِلَ بِهَا مِنْ بَعْدِهِ مِنْ غَيْرِ أَنْ يَنْقُصَ مِنْ أُوزَارِهِمْ شَيْءٌ». رَوَاهُ مُسْلِمٌ. [1017].

قَوْلُهُ: «مُجْتَابِي النَّمَارِ» هُوَ بِالْجِيمِ، وَبَعْدَ الْأَلْفِ بَاءٌ مُوَحَّدَةٌ. وَ(النَّمَارُ): جَمْعُ نَمْرَةٍ، وَهِيَ: كِسَاءٌ مِنْ صُوفٍ مُخَطَّطٌ. وَمَعْنَى «مُجْتَابِيهَا» أَي: لَا يَسِيهَا قَدْ خَرَقُوهَا فِي رُؤُوسِهِمْ. «وَالْجُوبُ»: الْقَطْعُ، وَمِنْهُ قَوْلُ اللَّهِ تَعَالَى: { وَتَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ } أَي: نَحْتُوهُ وَقَطَعُوهُ. وَقَوْلُهُ «تَمَعَّرَ» هُوَ بِالْعَيْنِ

المُهْمَلَةِ، أَي: تَعَيَّرَ. وَقَوْلُهُ: «رَأَيْتُ كَوْمَيْنِ» بَفَتْحِ الْكَافِ وَضَمِّهَا؛ أَي: صُبْرَتَيْنِ. وَقَوْلُهُ: «كَأَنَّهُ مُذْهَبَةٌ» هُوَ بِالذَّالِ الْمُعْجَمَةِ، وَفَتْحِ الْهَاءِ وَالْبَاءِ الْمُوَحَّدَةِ، قَالَ الْقَاضِي عِيَاضٌ وَعِيْرُهُ: وَصَحَّفَهُ بَعْضُهُمْ فَقَالَ: «مُذْهِنَةٌ» بِدَالٍ مُهْمَلَةٍ، وَضَمِّ الْهَاءِ وَبِالتَّنُونِ، كَذَا ضَبَطَهُ الْحَمِيدِيُّ، وَالصَّحِيحُ الْمَشْهُورُ هُوَ الْأَوَّلُ، وَالْمُرَادُ بِهِ عَلَى الْوَجْهَيْنِ: الصَّفَاءُ وَالِاسْتِنَارَةُ.

178. Абу Амр Жарир ибн Абдуллоҳ розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Куннинг аввалида Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларида эдик. У зотнинг ҳузурларига ялангоёқ, яланғоч, намираларини [ёки аболарини] кесиб (изор қилиб) олган, қиличлар осиб олган одамлар келишди. Уларнинг кўпчилиги, балки ҳаммаси Музардан эди. Уларнинг аҳволини кўриб, Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг юзлари ўзгариб кетди. (Уйларига) кириб кетдилар. Сўнг чиқиб, Билолга буюрдилар, у азон ва иқома айтди. Кейин намоз ўқидилар. Сўнг хутба қилиб, **«Ҳой одамлар! Сизларни бир жондан яратган ... Албатта, Аллоҳ устингиздан кузатиб турувчи Зотдир»** ҳамда Ҳашрдаги **«Аллоҳга тақво қилинглари! Ҳар бир жон эрта учун нима тақдим қилганига бир назар солсин! Аллоҳга тақво қилинглари!»**ни ўқидилар, сўнг шундай дедилар: **«Киши диноридан, дирҳамидан, кийимидан, бир соъгина буғдойдан - ҳатто «яримта хурмо бўлса ҳам», дедилар - садақа қилсин».**

Шунда ансорийлардан бири кафтига сиғмай қолаёзган, йўқ, сиғмай турган бир ҳамён олиб келди. Кейин одамлар бирин-кетин кела бошлашди, ҳатто икки уюм егулик ва кийим-кечак (тўпланганини) кўрдим. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг юзлари олтиндек ярақлаб кетди. У зот шундай дедилар: **«Ким Исломда бир яхши ишни йўлга қўйса, унга ўшанинг ажри ҳамда ўзидан кейин уни қилганларнинг ажри бўлади ва уларнинг ажрларидан ҳеч нарса камаймайди. Ким Исломда бир ёмон ишни йўлга қўйса, унга ўшанинг гуноҳи ҳамда ўзидан кейин уни қилганларнинг гуноҳи бўлади ва уларнинг гуноҳларидан ҳеч нарса камаймайди».**

Имом Муслим ривояти.

Шарҳ: Расулуллоҳ с.а.в.нинг шод бўлишлари, мусулмонлар Аллоҳ ва расулининг тоатига лаббай деб жавоб бериб, мол-мулкларини сарф қилишгани сабаб бўлган эди. Демак инсонлар ҳам мана шу қабилда иш юритишса, уларга шодликни изҳор қилиш маҳбуб амаллардандир.

«**Ислолда бир яхши ишни йўлга қўйса**» дегани динга ёт бирор ишни пайдо қилса дегани эмас, балки Ислолда асоси бор, шариатга ҳамоҳанг ишни мусулмонлар ўртасида жорий қилса, намуна кўрсатиб, туртки бўлса деган маънодадир.

* Намира - жундан қилинган, оқ-қора йўлли, попук ҳошияли устки кийим.

* Або - жундан тикилган, чопонга ўхшаш устки кийим.

* Нисо сураси, 1оят: «**Ҳой одамлар! Сизларни бир жондан яратган ва ундан унинг жуфтини яратиб, икковларидан кўплаб эркагу аёлларни таратган Роббингиздан кўрқинглар! Аллоҳдан кўрқинг, (зеро) У Зот(нинг исми) ила ўзаро мурожаат қиласиз. Ва қариндошлик (алоқаларини узиш)дан ҳам. Албатта, Аллоҳ устингиздан кузатиб турувчи Зотдир**».

* Ҳашр сураси, 18оят: «**Эй иймон келтирганлар! Аллоҳга тақво қилинглр! Ҳар бир жон эрта учун нима тақдим қилганига бир назар солсин! Аллоҳга тақво қилинглр! Албатта, Аллоҳ қилаётган амалингиздан бохабардир**».

Манба: hadis.islom.uz

HADIS.ISLOM.UZ
NUBUVVAT MARVARIDLARI